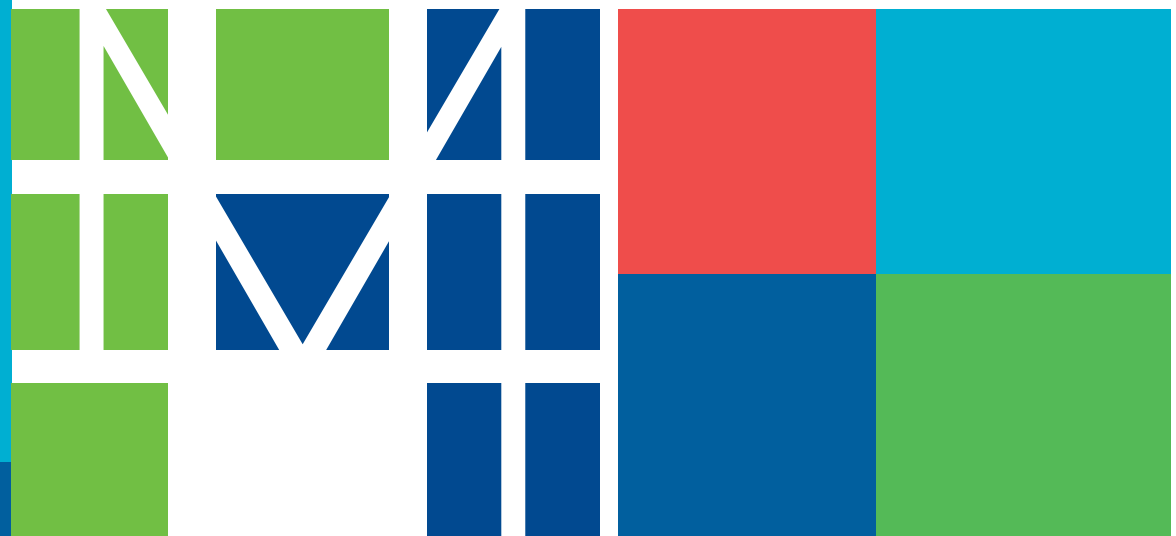

DEMOKRATICKÉ VLÁDNUTIE A PARTICIPÁCIA KOMUNÍT PROSTREDNÍCTVOM MEDIÁCIE

Všetky najnovšie informácie
týkajúce sa programu ROMED2
nájdete na <http://coe-romed.org>
alebo nám napíšte na
romed@coe.int

SLK

www.coe.int

The Council of Europe is the continent's leading human rights organisation. It comprises 47 member states, 28 of which are members of the European Union. All Council of Europe member states have signed up to the European Convention on Human Rights, a treaty designed to protect human rights, democracy and the rule of law. The European Court of Human Rights oversees the implementation of the Convention in the member states.

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

Implemented
by the Council of Europe

OD ROMED K ROMED2

Program ROMED položil v rokoch 2011 až 2013 základy kvalitnej mediácie v 22 krajinách Európy. V rámci neho bolo vyškolených vyše 1300 mediátorov a program zabezpečuje, aby sa mediácia¹ medzi rómskymi² komunitami a verejnými inštitúciami vykonávala neustranne a vyhla sa nástrahám a úskaliam, ktoré by mohli klásť zložité vzťahy medzi týmito stranami. Táto fáza programu naďalej pokračuje – do programu sa zapájajú aj ďalšie krajiny (Litva), zatiaľ čo iné predĺžili jeho vykonávanie v súlade so svojimi špecifickými potrebami (Bosna a Hercegovina, Rumunsko, Ukrajina a ďalšie).

■ Po prvých dvoch rokoch existencie programu ROMED partneri Rady Európy a Európskej únie zabezpečujúci program na organizačnej a inštitucionálnej úrovni kladú nové otázky, najmä: Ako podnietiť demokratickú participáciu v komunitách? Ako zabezpečiť, aby sa do tohto procesu zapojili verejné inštitúcie a prejavovali oň aktívny záujem? A predovšetkým, ako prehĺbiť naše pôsobenie s cieľom dosiahnuť skutočnú a zmysluplnú zmenu v každodennom živote komunít prostredníctvom mediácie?

■ Z týchto otázok a základov položených v prvej fáze programu sa zrodil koncept programu ROMED2, ktorého cieľom je prehĺbiť aktívne pôsobenie na tých miestach, kde sa mediácia už používa, kde boli v programe ROMED vyškolení mediátori, a kde existuje väčšia pravdepodobnosť dosiahnutia zmeny prostredníctvom demokratickej participácie Rómov.

KTO JE NOSITEĽOM TOHTO PROCESU?

Plán vzdelávania pre program ROMED2 vypracoval medzinárodný tím expertov a s pomocou národných podporných tímov programu ROMED2 bol upravený tak, aby zodpovedal reálnej situácii a špecifickému kontextu tejto oblasti.

■ Zahŕňa moduly a vzdelávacie nástroje na také témy ako je líderstvo, moc, participatívne a inkluzívne rozhodovanie, zvládanie konfliktov, či rozvoj interkultúrnych spôsobilostí.

■ Praktické vykonávanie plánu vzdelávania v programe ROMED2 zabezpečuje sieť odborne pripravených škooliteľov/facilitátorov.

■ V každej krajine zabezpečuje realizáciu programu národný podporný tím, ktorý pozostáva z národného splnomocnenca pre projekt, národného kontaktného miesta vytvoreného v predchádzajúcej fáze, škooliteľov/facilitátorov, mediátorov a expertov, a ktorý koordinuje Rada Európy.

■ V programe ROMED2 je hlavným nositeľom tohto procesu skupina pre komunitné aktivity – teda samotní rómski občania – čím sa na jednej strane mobilizuje ich schopnosť participácie a na strane druhej sa od verejných orgánov požaduje pripravenosť reagovať.

■ Skupinu pre komunitné aktivity tvoria občania žijúci v danej komunite, muži a ženy, ktorí sa v čoraz väčšej miere zapoja do demokratického procesu v ich obci. Poskytuje sa im tak reálna

1. Odporúčanie CM/Rec(2012)9 Výboru ministrov členským štátom o mediácii ako účinnom nástroji na podporu dodržiavania ľudských práv a sociálneho začleňovania Rómov.

2. Termín „Rómovia“ používaný v Rade Európy označuje Rómov, Sintí, Kale a príbuzné skupiny v Európe, vrátane kočovníkov a východných skupín (Dómovia a Lomovia), a pokrýva širokú rozmanitosť týchto skupín vrátane osôb, ktoré sa identifikujú ako „Cigáni“.

možnosť, aby – organizovaným spôsobom a s prihladením na možnosti miestnych orgánov, ale aj na svoje práva a povinnosti ako občanov – vyznačili tie priority, ktoré si podľa nich vyžadujú naliehavé riešenie cestou trvalo udržateľného dialógu s miestnymi orgánmi.

■ Osobitná pozornosť sa v tomto procese venuje širšiemu začleňovaniu a účasti rómskych žien (konkrétne v skupinách pre komunitné aktivity, v národných podporných tímoch a ich podieľaní sa na očakávaných výsledkoch posilnenia postavenia ich komunity).

■ V programe ROMED2 sa uplatňuje mediácia a zásady dobrého spravovania a vyžaduje sa v ňom organizačné pôsobenie na komunitu, ako prostriedok na podnietenie udržateľného a všestranne prospešného procesu. Osobitná pozornosť sa bude venovať zabezpečeniu účasti žien a mladých ľudí, aby sa tak v tomto procese zohľadnili špecifické priority týchto skupín.

KDE SA PROGRAM VYKONÁVA?

V tejto fáze sa program ROMED2 zameriava na desať krajín: Belgicko, Bosna a Hercegovinu, Bulharsko, Grécko, Maďarsko, Taliansko, Portugalsko, Rumunsko, Slovenskú republiku a „Bývalá juhoslovanská republika Macedónsko“. V každej z týchto krajín sa program vykonáva priemerne v piatich až šiestich vybraných obciach.

■ Jedným z hlavných problémov v prvej fáze programu ROMED bol jeho príliš široký záber, čo znemožnilo ísť väčšmi do hĺbky alebo lepšie prispôbiť mediáciu miestnym podmienkam; Program ROMED2 by mal tento nedostatok odstrániť.

■ V piatich z desiatich krajín, ktoré ROMED2 implementujú (Bulharsko, Maďarsko, Taliansko, Rumunsko a Slovenská republika) sa program vykonáva v rovnakom čase ako program ROMACT – nová spoločná iniciatíva Rady Európy a Európskej únie zameraná na vzdelávanie orgánov verejnej správy v oblasti demokratickej participácie Rómov. Bližšie informácie o ROMACT pozri na www.coe-romact.org.

AKÝ JE ČASOVÝ RÁMEC PROGRAMU?

Program ROMED2 sa vykonáva v týchto desiatich krajinách: Belgicko, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Grécko, Maďarsko, Taliansko, Portugalsko, Rumunsko, Slovenská republika a „Bývalá juhoslovanská republika Macedónsko“.

■ Hoci vybrané obce by v rámci tohto procesu mali v zásade robiť rovnaké kroky, program ROMED2 je možné prispôbiť rozdielnym okolnostiam a potrebám, aby sa tak dosiahla maximálna flexibilita, pokiaľ ide o postupnosť a načasovanie týchto krokov. Program ROMED2 je síce naplánovaný do marca 2015, ale jeho cieľom je naštartovať udržateľný proces, ktorý bude pokračovať dlhodobo po tomto termíne.

■ Ide skutočne o dlhodobý a zložitý proces, ktorý si vyžaduje zdroje – tak pokiaľ ide o časový a osobný vklad občanov zúčastňujúcich sa na činnosti skupiny pre komunitné aktivity, ako aj nevyhnutnú zaangażovanosť verejných inštitúcií a ich schopnosť reagovať. Práve prostredníctvom takýchto „malých víťazstiev“ prospešných pre všetky zúčastnené strany, program ROMED2 preukáže, že dosiahnutie daných cieľov je reálne. Nepochybne to povedie k zlepšeniu vzťahov medzi rómskymi komunitami a miestnymi orgánmi, k posilneniu sebaúcty Rómov plynúcej z vedomia, že sú plnoprávnymi občanmi v spoločnosti, a v konečnom dôsledku k zlepšeniu života a spravovania vecí verejných pre každého.